

Årsmelding 2016

Alvdal Sau og Geit

Årsmelding 2016

Årsmøtet ble holdt 17. februar 2016 på Storsteigen vgs. Etter årsmøtet informerte Erling Skurdal, tilførselsleder småfe i Nortura, om markedssituasjonen for saue- og lammekjøtt.

Styret 2016

Leder:	Toril Hårdnes
Nestleder:	Lars Ola Johnsen
Kasserer:	Ola Flaten
Sekretær:	Inger Os Måntrøen
Styremedlem:	Sigmund Kveberg Paaske
Varamedlemmer:	Lars Ernst Jonsmoen, Birger Steihaug, Torill Flaten
Revisorer:	Anders Steigen og Knut Magnar Holmen
Valgkomite:	Tor Eggestad, Christian Lopez og Solfrid Brandvoll

Styremøter og representasjon

Styret har hatt 3 styremøter i 2016.

Alvdal Sau og Geit var representert på årsmøtet i fylkeslaget som ble holdt på Gjøvik 5/3-16. Ola Flaten, Jo Agnar Hansen og Karin Matsson var lagets delegater.

Styret deltok på stand sammen med Hedmark Sau og Geit på fjøsåpning hos Jo Agnar Hansen og Karin Matsson 2/4-16.

Høyredelegasjon med styremedlemmer fra Alvdal Høyre og Unge-høyre-leder Kristian Tønning-Riise var på beitebruksbefaring på Sjulhusvangen 21/9-16. Fra styret deltok Lars Ola og Toril, mens leder i Tron/Kvebergkjølen Beitelag, Ole Johan Utgaard representerte beitelaga. Vi mener vi fikk informert og gitt noen innspill til momenter som må løftes opp i det politiske systemet.

Laget oppfordret medlemmene om å melde seg på fagtur arrangert av Hedmark Sau og Geit til Staur 22/10-16 og 1 medlem tok turen.

Det var planlagt fagtur til Os ID i november, men den ble utsatt til februar 2017 fordi utbyggingsprosjektet på fabrikken ikke var ferdig.

Medlemstall

Hoved.m.	Husst.m.	Støttem.	2016	2015	2014	2013	2012	2010	2008	2006
57	8	2	67	57	60	59	58	62	67	73

Styret har hatt verveaksjon på våren og høsten og har økt medlemstallet i laget med 10 medlemmer fra 2015.

Økonomien i laget

Medlemsmassen er økende. Hovedinntektskilden er samlegodtgjørelse for ull. Laget har en sunn økonomi.

Medlemsinformasjon

Det er sendt ut informasjonsskriv til medlemmene på våren og på høsten via e-post og som papirutgave til de som ikke har e-post. Informasjon er også lagt ut på nettsidene til Alvdal Sau og Geit: www.nsg.no/hedmark/alvdal/.

Besøket på hjemmesida varierer med 40 til 175 treff på artiklene som er lagt ut i 2016.

Ullinnsamling

Vi organiserte ullinnsamling til Nortura 12. april. Innsamlinga ble bekjentgjort på oppslagstavla til Alvdal Midt i Væla, plakat hos Alvdal Innkjøpslag, på lagets hjemmeside, e-post til medlemmene i laget, brev til medlemmer uten e-post og tekstmelding til alle Nortura-leverandører.

Kadaveroppsamling

Alvdal Sau og Geit organiserte oppsamling ved Stalund ukentlig i en 10 ukers periode på våren. Sigmund var ansvarlig for styret og hadde hjelp av Gudmund Stalund til å følge opp på plassen. Det ble sendt invitasjon til Alvdal Bondelag med tilbud om å levere kalver og det ble benytta. Det ble registrert mottak av 50 vaksne dyr og 550 lam i 2015, mens totalt antall registrerte dyr i 2016 økte noe.

Dato	Tal sau	Tal lam	Tal geit	Tal kje	Tal kalv	Tal produsenter
19.apr		2				1
26.apr	7	38		2		9
03.mai	11	147	2	1		25
10.mai	9	165				22
18.mai	5	119		2		24
24.mai	3	26			1	10
31.mai	3	32		2		14
07.jun	4	38				15
14.jun	5	19		4	1	14
21.jun	2	4		2		6
Sum:	49	590	2	13	2	

Salg av ullsekker

Laget har ullsekker på lager hos Maren S. og Lars Ola Johnsen på Søberg Gard som selges til medlemmer for kr 7 pr stk. og kr. 10 til ikke-medlemmer. Det ble solgt ca. 750 ullsekker i 2016.

Fostertelling

Alvdal Sau og Geit ved Ola organiserte fostertelling i samarbeid med Stig Hindseth Bjerkaas, Oppdal, med Wyn Jones som fosterteller. Ca. 1200 tøkser i sju besetninger ble telt i løpet av ett døgn i starten av mars.

Slipemaskin

I 2016 ble det kjøpt nye slipeskiver til slipemaskina. Femten medlemmer slipte i alt 86 kammer og 154 kniver i løpet av året. Borge Øvre har oppstalling og ettersyn av maskina.

Sauehenger

Lagets sauehenger er i 2016 omregistrert fra Birger Steihaug og over til Alvdal Sau og Geit. Hengeren er brukt til transport av ringværer i paringssesongen og ved innkjøring til våroppstalling av ringværene.

Småfeholdet i Alvdal

Småfehold	2016		2015		2012		2010		2005		2000		1995	
	Prod.	Ant.	Prod.	Ant.	Prod.	Ant.	Prod.	Ant.	Prod.	Ant.	Prod.	Ant.	Prod.	Ant.
Alvdal														
Søyer	73	6421	72	6197	76	5975	81	6295	88	6280	95	6249	110	6017
Værer	45	155	49	141	45	134	47	122	39	93				
Lam	74	11495	72	11071	76	10374	83	11444	89	10907				
Mjølkegeit	3	172	3	163	3	130	4	139	5	188	6	156	11	262
Ammegeit	1	9	1	10	2	33	2	35	4	24	5	26	2	17
Lam slakta O>			71	7815	76	7001	84	7950	89	6425				
Lam slakta O-					40	210	52	245	83	1098				
Lam slakta <P+					19	147	46	239	44	325				

Kilde: Statens Landbruksforvaltning

Avlsarbeid på sau

Det drives aktivt avlsarbeid både på Spæl og NKS i vedderinger. I NKS-ringen med 9 medlemmer og ca. 800 NKS-søyer ble det satt inn 16 prøvevedder og 2 elitevedder høsten 2016. Gransking av 2015-årgangen viste at Alvdalsavdelinga var best i Hedmark og nr. 43 av 123 NKS-ringer på landsbasis, rangert etter gjennomsnittlig O-indeks. *Steikrøss* (201513043) fra Birger Steihaug ble beste NKS-vedde i Hedmark med 143 i O-indeks.

Ringavdeling 25, spæl har 3 medlemmer i Alvdal og 6 medlemmer på Os med ca. 700 søyer. Det ble granska 12 vedder i 2016 og 12 nye prøvedder og 2 elitevedder ble satt inn til gransking. Beste granska spæl i Hedmark ble *Hipp* (201513021) fra Toril Hårdnes og Hans Bakke med 135 i O-indeks. Resultatet holdt til 5. plass i landet av 30 spælringer.

Hovedkåringssjå ble arrangert 29. september hos Birger Steihaug. Det ble stilt 61 veddelam til kåring av rasene NKS, kvit spælsau og norsk pelssau. 45 av disse ble kåra, 1 ble kåra på dispensasjon og 15 ble vraka. Dette ga en vrakingsprosent på 25 %. I tillegg ble 9 av 10 spæl kåra 24/9-16 samtidig med kåring på Os. Nytt i år var poeng for bruksegenskaper, mens vurdering av kropp og ullmengde har falt bort.

Gjeterhund

Jo Agnar Hansen vant Nordisk Mesterskap med Sisko i Sverige. Karin Mattsson tok sølv på EM i Finland med Trim. Jo Agnar deltok i NM-finalen med Kate og Karin med Jill. Disse 2 ekvipasjene er kvalifisert til VM i 2017.

Slaktekvalitet

Beitesesongen ble tålelig bra, til tross for en tørr juni. Gjennomsnittslammet fra Alvdal i 2016 veide 18,9 kg i slaktevekt, noe over landsgjennomsnittet. Kjøttfyllden var lågere enn i de tre foregående åra, men over landsgjennomsnittet. $\frac{3}{4}$ var stjernelam. Vi hadde nærmere to prosentpoeng mer fett-trekk enn landsgjennomsnittet.

	Prod.	Lam til slakt	Slaktevekt, kg	Klasse	Fettgruppe	Stjerne-lam-%	Fett-trekk, %
Alvdal 2013	78	7653	17,6	8,21	6,28	64,4	6,02
Alvdal 2014	74	7925	18,9	8,30	6,47	74,3	7,19
Alvdal 2015	73	7959	18,9	8,23	6,27	73,8	7,58
Alvdal 2016	74	8370	18,8	8,09	6,28	74,8	5,50
Landet 2016			18,5	7,91	5,95	71,4	3,72

Kilde: Animalia

Rovdyr

I 2016 søkte 20 saueprodusenter om erstatning mot 28 i 2015. Det ble betalt ut 622721 kr i 2016 mot 823767 kr i 2015. Det ble krevd erstatning for 90 søyer og 480 lam. 48 søyer og 199 lam ble erstatta. Det gir en erstatningsgrad på 53 % for søyer og 41 % for lam. Det tilsier stor grad av avkorting utover normaltap.

Rovdyrerstatning	Ant. søknader	Tap på beite			Erstatta			Erstatning, %		
		Vaksne	Lam	Totalt	Vaksne	Lam	Totalt	Vaksne	Lam	Totalt
2006	48	173	987	1160	117	694	811	68	70	70
2008	46	140	878	1018	80	516	596	57	59	59
2010	40	182	901	1083	118	519	637	65	58	59
2011	48	205	1193	1398	112	729	841	55	61	60
2012	26	109	728	837	51	370	421	47	51	50
2013	43	182	999	1181	114	607	721	63	61	61
2014	30	116	616	732	51	264	315	44	43	43
2015	28	94	653	747	45	296	341	48	45	46
2016	20	100	486	586	48	199	247	48	41	42

Kilde: Rovdata, Erstatning rovdyr

Erstatning fordelt på skadevolder i Alvdal i 2016

Skadevolder	Antall sau erstattet	Antall lam erstattet	Totalt antall erstattet	Artens andel av totalt tap
Gaupe	0	2	2	0,81 %
Jerv	25	128	153	61,94 %
Bjørn	23	25	48	19,43 %
Ulv	0	0	0	0,00 %
Kongeørn	0	35	35	14,17 %
Uspesifisert	0	9	9	3,64 %
Totalt	48	199	247	100,00 %

Kilde: Rovdata, Erstatning rovdyr

Sluttord

Styret vil takke alle som har involvert seg i småfenæringa gjennom året som har gått.

Alvdal 18/1-2017

Styret

Alvdal sau og geit - Regnskap 2016

Regnskap for perioden 01.01.2016 - 31.12.2016

Resultat

INNTEKTER		2016		2015
Medlemskontingent	kr	13 569	kr	11 795
Sliping	kr	3 260	kr	3 140
Samlegodtgjørelse ull	kr	24 264	kr	24 051
Ullsekker	kr	5 264	kr	7 700
Diverse	-		kr	2 371
Renteinntekter	kr	452	kr	463
Sum inntekter	kr	46 809	kr	49 520

UTGIFTER				
Regnskap	kr	3 475	kr	3 949
Vedlikehold slipemaskin	kr	11 401	kr	5 500
Føring	kr	4 508	kr	4 149
Kontor/Porto	kr	964	kr	712
Møteutgifter	kr	4 120	kr	2 050
Lagerendring ullsekker	kr	8 969	kr	6 875
Avskrivning kadaverkasser	kr	2 583	kr	2 583
Avskrivning tilhenger	kr	3 975	kr	3 970
Kåringsutgifter	kr	5 996	kr	6 800
Kostnader kadaverinnsamling	kr	394	kr	-
Sum utgifter	kr	46 385	kr	36 588

Årsresultat	kr	424	kr	12 932
--------------------	-----------	------------	-----------	---------------

Balanse

Eiendeler

Bank 1895.24.08719	kr	14 916
Bank 1895.26.56550	kr	81 533
Kundefordringer	kr	5 320
Andeler	kr	100
Ullsekker	kr	1 875
Slipemaskin	kr	900
Tilhenger	kr	23 865
Kadaverkasser	kr	25 835
Sum eiendeler	kr	154 344

Gjeld og egenkapital

Egenkapital 01.01.2015	kr	153 331
Leverandørgjeld	kr	589
Årets resultat (overskudd)	kr	424
Sum gjeld og egenkapital	kr	154 344

Alvdal den.05.01.2017

Tor Eggestad